

**Подкомитет „Железопътни проекти“
към КН на Програма „Транспортна свързаност“ 2021-2027 г.**

ПРОТОКОЛ ОТ I-во ЗАСЕДАНИЕ - проведено на 09.02.2026 г.

I. Обща информация

На 09.02.2026 г. в хибриден формат, онлайн и в зала „Европа“ на дирекция „Координация на програми и проекти“ в Министерство на транспорта и съобщенията, се проведе първото заседание на Подкомитет „Железопътни проекти“.

В заседанието взеха участие следните членове на Подкомитета :

1. Ясен Марков, председател на Подкомитет „Железопътни проекти“ и началник на отдел „Управление на риска“ в дирекция „Координация на програми и проекти“ в Министерството на транспорта и съобщенията;
2. Здравко Желязков – координатор на Подкомитет „Железопътни проекти“ и и. д. директор на дирекция „Стратегическо развитие и инвестиционни проекти“ в Национална компания „Железопътна инфраструктура“ (НКЖИ);
3. Мирослава Бакалска, ръководител отдел „Стратегическо планиране и програмиране“ в НКЖИ;
4. Мирела Димитрова, главен експерт в дирекция „Стратегическо развитие и инвестиционни проекти“ на НКЖИ;
5. Людмила Стойкова, главен експерт в отдел „Стратегическо планиране и програмиране“ към Главна дирекция „Стратегическо планиране и програми за регионално развитие“, Министерство на регионалното развитие и благоустройството;
6. Людмила Каменова, държавен експерт отдел „Натура 2000“, дирекция „Национална служба защита на природата“ в Министерство на околната среда и водите;
7. д-р инж. Иван Миленов, Научно-технически съюз по транспорт (НТСТ);
8. проф. инж. Милчо Лепоев, Научно - технически съюз по транспорта;
9. Светослав Мартинов, доцент в катедра „Железопътна техника“ на Техническият Университет – София (ТУ);
10. проф. д-р. инж. Дарина Нитова, катедра „Железници“, Университетът по архитектура, строителство и геодезия (УАСГ);
11. Пенчо Милков, кмет на община Русе;
12. Владимир Тодоров, Българска асоциация на пострадали при катастрофи;
13. Методи Чимев, областен управител на област Кюстендил;
14. Дора Стоянова, областен управител на област Ловеч;
15. Атанас Ташков, заместник- областен управител на област Пловдив;
16. Радости Танев, заместник - кмет на община Стара Загора.

В заседанието като наблюдатели взеха участие:

17. Андреас фон Буш, ръководител на отдел „България, Унгария и Словения“ в ГД „Регионална и градска политика“ на Европейската комисия (ЕК);
18. Михаела Бир-Никелсон, ГД „Регионална и градска политика“ на Европейската комисия;
19. Десислава Йорданова, ГД „Регионална и градска политика“ на Европейската комисия;

II. Откриване на заседанието и представяне на участниците

Заседанието беше открито от г-н Ясен Марков, председател на Подкомитет „Железопътни проекти“, който представи накратко правните основания, целите и състава на подкомитет „Железопътни проекти“ и дневния ред на заседанието. След кратко представяне от страна на участниците, приветствие отправи г-н Андреас фон Буш (ЕК), който подчерта значението на

Подкомитета предвид значителния обем инвестиции в железопътния сектор, както и необходимостта от ефективно партньорство и засилен мониторинг при изпълнението на проектите и намирането на решения на възникващите въпроси и рискове. Г-н фон Буш обърна внимание, че за Европейската комисия е от ключово значение да бъдат ясно дефинирани ролята, основните функции и процедурите за работа на Подкомитета, включително относно наблюдението на напредъка и ефективното изпълнение на проектите.

III. Представяне на информация за проектите на железопътната инфраструктура с бенефициент Национална компания „Железопътна инфраструктура“

Г-н Здравко Желязков, координатор на Подкомитета, представи информация за проектите на железопътната инфраструктура, в съответствие с приложената към настоящия протокол презентация, която е била представена и на последния Комитет за наблюдение по програма „Транспортна свързаност“ (ПТС) .

- **Операции със стратегическо значение, финансирани по приоритет 1 „Развитие на железопътната инфраструктура по „основната“ и „широкообхватната“ Трансевропейска транспортна мрежа“ на програма Транспортна свързаност**

Модернизация на жп участък Елин Пелин – Костенец, фаза 2

Проектът е сред най-сложните инженерни проекти, изпълнявани в момента в железопътния сектор. Общата му стойност съгласно договора за безвъзмездна помощ е 669, 843 млн. евро. Допустимите разходи за Фаза 2 са на стойност 464, 146 млн. евро, като от тях съгласно Анекс 1 към ДБФП 321,142 млн. евро се финансират от ПТС.

През месец декември 2025 г. е подписан анекс 1 към договора за безвъзмездна помощ, с който 78 млн. лева са прехвърлени към проекта за рехабилитация на железопътната линия Пловдив-Бургас (фаза 2). Така стойността на безвъзмездната финансова помощ (БФП) към настоящия момент е 321,142 млн. евро. Напредъкът по проекта е както следва :

Обособени позиции	Срок за изпълнение	физически напредък	финансов напредък
Модернизация на железопътната отсечка от км 22+554 до км 42+200 – Елин Пелин-Вакарел	2029 г.	36%	45 %
Модернизация на железопътната отсечка от км 42+200 до км 62+400	2027 г.	43%	43%
Модернизация на железопътната отсечка от км 62+400 до км 73+598	2028 г.	47%	50 %

Рискове

Основният риск е влиянието на неблагоприятните геоложки условия върху изпълнението на тунел 2 от обособена позиция 1 и по този начин върху реализацията на целия проект. Направена е експертиза от УАСГ и са изпълнени пробни участници за новото укрепване на тунелното съоръжение с цел гарантиране здравината на конструкцията и минимизиране на риска от допълнителни забавяния на строителството.

Рехабилитация на железопътната линия Пловдив-Бургас, фаза2 , етап II

Общата стойност на проекта (етап I и етап II) е 373, 919 млн. евро. БФП за Етап II на проекта, който се финансира от ПТС, е на стойност 196, 824 млн. евро.

Проектът има множество компоненти и съответно договори с изпълнители на обществени поръчки. Към момента е завършена рехабилитацията на ж.п. гара Зимница, която е открита на 28.08.2025 г. Предвижда се изпълнение на тунел, с който транзитните превози да заобикалят гара Чирпан. Общият физически напредък по проекта е 79, 4%, а за етап II е 23,4 %. Изпълнението по компоненти на проекта е както следва :

Компонент	Срок за изпълнение	физически напредък	финансов напредък
Системи за сигнализация и телекомуникация	2027 г.	84%	56,8%
Модернизация на жп участък Оризово - Михайлово	2027 г.	78 %	64,8 %

Надлези и подлези

Подписани са 18 договора за 30 съоръжения. Завършени са 19 съоръжения в резултат на което са премахнати 22 прелеза.

Участък Ямбол – Зимница, при гара Завой

Обявена е тръжна процедура. Срокът за оценка на офертите е до 30.04.2026 г.

Рискове

Проектът е комплексен и включва изпълнение на множество свързани /строителство и надзор/ договори. За цялостното му изпълнение е необходимо високо ниво на координация и навременно възлагане на последните договори за реализация.

Модернизация на железопътната линия София – Драгоман – Сръбска граница: жп участък Волюяк- Драгоман, Фаза 2

Общата стойност на проекта е 249, 531 млн. Евро. Фаза 2 е на стойност 169, 620 млн. евро и се финансира от ПТС. Строителните дейности са разделени на два участъка. На 26.09.2025 г. е сключен договор за изграждане на ERTMS за цялото трасе, като в момента се изпълнява етап 1 – проектиране.

Участък	Срок за изпълнение	физически напредък	финансов напредък
Волюяк- Петърч	2027 г.	45%	31%
Петърч-Драгоман	2028 г.	65%	63.5 %

В участъка **Волюяк – Петърч** се работи навсякъде, с изключение на новите пътни съоръжения, за които все още не са приключили отчуждителните процедури. Проектите за ИПУП-ПП и ИПУП-ПЗ за новите пътни съоръженията на км 13+069, км 17+825 и км 21+233 са одобрени на заседание на Националния експертен съвет по устройство на територията и регионална политика (НЕСУТРП) и за тях са влезли в сила Заповеди за изменение на подробен устройствен план – парцеларен план. Проектът за ИПУП-ПРЗ за съоръжението на км 15+533 е внесен в Община Костинброд за обявяване.

Участък Петърч – Драгоман е разделен на осем етапа, в седем от които се извършват СМР. За етап осем се процедира изменение на ПУП, поради промяна в обхвата на проекта и засягане на участъци, които не са били предвидени в КПИИ (технически проект и ПУП).

Рискове

Забавяне в осигуряването на разрешение за строеж за целите участъци.

Общ риск за всички операции от стратегическо значение

Значителен риск, общ за всички операции от стратегическо значение, е повишаването на стойността на договорите за строителство и консултантски услуги¹ в резултат на индексация във връзка с инфлацията. Забавяне в осигуряване на необходимите средства и уреждане на договорните отношения с изпълнителите може да доведе до забавяне на реализацията на проектите.

- Други проекти с осигурено финансиране от ПТС

- По ос 3 „Подобряване на интермодалността, иновации, модернизирани системи за управление на трафика, подобряване на сигурността и безопасността на транспорта“

Възстановяване, ремонт и модернизация на тягови подстанции – Варна и Разград и изграждане на тягова подстанция Русе и въвеждане на система за телеуправление и телесигнализация - SCADA, Фаза 2

Общата стойност на проекта е 18,029 млн. евро. Фаза 2 е на стойност 8,357 млн. евро и се финансира от ПТС. Работи се по всички тягови подстанции, като напредъкът е както следва :

Тягова подстанция	Срок за изпълнение	физически напредък	финансов напредък
ТПС Разград	2026 г.	92%	82 %
ТПС Варна	Предстои Акт 15	99%	92 %
ТПС Русе	2026 г.	76%	68.5 %

Разширяване на функционалния обхват на ГИС

Сключен е договор за БФП на стойност 10,94 млн. евро. Проведена е процедура за избор на изпълнител, като са постъпили три жалби срещу решението за избор на изпълнител. Срокът за изпълнение е 24 месеца.

Модернизация на тягова подстанция Бойчиновци

За проекта е отпусната БФП на стойност 9,37 млн. евро. През м. ноември 2025 г. са стартирали строителните дейности. Физическият напредък е 54.3%. Срокът за изпълнение е февруари 2027 г.

Реконструкция на гарови комплекси Стара Загора и Нова Загора, Фаза 2

Общата стойност на проекта е 11,230 млн. евро. Фаза 2 на стойност 4,952 млн. евро. се финансирана от ПТС. Завършен и разплатен е гаров комплекс Стара Загора. В момента се работи по гаров комплекс Нова Загора. Общият физически напредък е 75 %. Напредъкът по Фаза 2 е 48%. Срокът за завършване на проекта е 2027 г.

Интермодален терминал Русе

¹ Съгласно Постановление № 281 от 12 декември 2025 г. за изменение и допълнение на Методиката за изменение на цената на договор за обществена поръчка в резултат на инфлация, приета с Постановление № 290 на Министерския съвет от 2022 г.

Индикативна стойност 49 млн. евро и срок за изпълнение 2029 г. В момента се подготвя документацията за обществената поръчка за избор на строител. Подготвени са процедурите за съпътстващите дейности (надзор, оценка и други).

- По ос 5 „Техническа помощ“

Предпроектни проучвания за нова жп линия Ямбол – Елхово- Лесово и връзка с Република Турция.

Проектът на стойност 269 хил. евро. е изпълнен.

Техническа помощ за обезпечаване на разходите по предоставяне на подкрепа от Световна банка за осигуряване на финансова устойчивост на НКЖИ.

Проектът е на стойност 2,491 млн. Евро. Срокът за изпълнение е 2028 г.

Техническа помощ за жп връзка с летище Пловдив.

Проектът е на стойност 2,797 млн. евро. Обявена е обществена поръчка за избор на консултант. Сключен е договор с проектант, който е представил технически решения, които се разглеждат в момента от НКЖИ. Срокът за изпълнение е 2028 г.

• Проекти за които са подадени формуляри за кандидатстване

Хармонизиране на РИНФ на ДП НКЖИ, съгласно Регламент (ЕС) 2019/777

Индикативна стойност на проекта е 128 хил. евро. Предстои обявяване на обществената поръчка за избор на изпълнител. Срокът за изпълнение е дванадесет месеца.

Техническа помощ за интермодални терминали Видин и Горна Оряховица

Индикативна стойност на проекта 3,7 млн. евро със срок за изпълнение 2027 г.

Проектиране на жп участък Радомир – граница с РСМ

Индикативна стойност на проекта 5, 277 млн. евро със срок за изпълнение 2029 г.

• Проекти за които предстои подаване на формуляри за кандидатстване за безвъзмедна финансова помощ от ПТС

Подготовката на жп възли Русе, Варна и Г. Оряховица

Индикативна стойност 7,516 млн. евро със срок за изпълнение 2029 г. Подготвен е формуляр за кандидатстване, но се изчакват резултатите от тръжната процедура за избор на изпълнител за предпроектните проучвания и проектиране, за да се определи размерът на необходимите средства.

Внедряване на платформа ЦСИАДВС (централизирано синхронизиране и интегриране и анализ на данни на внедрените системи) в компанията.

Системата представлява платформа, която следва да обединява данните от всички информационни системи в компанията. Целта е да се подобри управлението на информацията, която се подава към всяка една система. Стойността на проекта е 3,2 млн. евро. Открита е обществената поръчка.

Проектиране и строителство на жп участък Филипово – Скуtare

Проектът е част от развитието на жп възел Пловдив. Отговаря на изискванията на приоритета и има добра готовност за реализация, тъй като трасето е по съществуващата линия и няма необходимост от отчуждения освен в пресичанията с пътна инфраструктура, които могат да бъдат отделени в отделни договори. С отделяното се избягва риска забавяне на отчуждителните процедури за съоръженията да забавят строителството по основното направление. В момента се

подготвя тръжна документация за избор на изпълнител. Дължината на участъка е 9,6 км. с индикативна стойност 41, 41 млн. Евро. Индикативният срок за завършване е края на 2029 г.

Проект „Удвояване и електрификация на железния път в участъка Лозарево – Прилеп“

Проектът е заложен за изпълнение в програмата, като част от проект „Удвояване на линията Карнобат – Синдел“. Финансира се със собствени средства/капиталов трансфер. Представлява буферен проект в случай на свободни средства по ПТС.

В момента е пред сключване на договор с изпълнител за анализ за разходи и ползи и формуляр за кандидатстване. Стойността на целия проект е 134,80 млн. евро и срок за изпълнение 2031 г.

Проект връзка с РС Македония

Липсват 2,4 км до граница с РС Македония, до бъдещия тунел, който следва да свърже двете държави. Подготвя се формуляр за кандидатстване за проекта. Проведена е процедура по обществена поръчка и е избран изпълнител. Предвижда се в началото на месец март да се подпише договора.

Стойност на проекта е 58 млн. евро. Срокът за изпълнение е до края на 2028 г.

• Проекти, които могат да бъдат подадени при наличие на финансов ресурс

Проект „Модернизация на жп линия София- Радомир в участъка София – Перник“

Електрифициране на участъка с дължина 27,85 км. и проектна скорост до 160 км./ч. Предвижда се електрификация на участъка. Техническият проект и ПУП са в процес на одобрение от МРРБ. Индикативна стойност е 649,34 млн. евро

Проект „Модернизация на жп линия София- Радомир в участък Перник-Радомир

Електрифициране на участъка с дължина 17,07 км. и проектна скорост до 160 км./ч

Избран е изпълнител за обществената поръчка за строителство. Постъпили са три жалби. Индикативна стойност е 239,796 млн. евро

В заключение, г-н Здравко Желязков направи обобщение на **основните предизвикателства при управлението** на железопътните проекти, сред които:

- сложни геоложки условия при строителството;
- продължителни административни процедури и отчуждителни процедури;
- забавяния при обществените поръчки;
- ограничен финансов ресурс и необходимост от индексация на строителните договори.

За сложните участъци от жп проектите НКЖИ ползва външна техническа експертиза. Налице е потенциал за подобряване на нормативната рамка. Необходимо е да се осигури финансова стабилност, в т.ч. средства за индексация на стойността на договорите.

IV. Дискусия

Заместник областният управител на област Пловдив, г-н Атанас Ташков постави въпроса дали е възможно железопътната връзка с Летище Пловдив да бъде реализирана в рамките на следващия програмен период. Координаторът на Подкомитета, г-н Здравко Желязков уточни, че изваждането на проекта за изграждане на връзката от ПТС не означава прекратяване на работата по неговата реализация. Подготовката на изграждането продължава в рамките на проекта за техническа помощ финансиран от ПТС, като до края на 2028 г. се очаква да бъдат изготвени технически проекти, както и ПУП необходим за започване на отчуждителните процедури. След това ще бъдат търсени възможности за финансиране, както от източник средства от ЕС в следващия програмен период, така и чрез алтернативни механизми, включително публично-частно партньорство. На въпрос на г-н Ташков представителят на НКЖИ потвърди, че изграждането на надлезите по проект Филипово-Скуtare ще бъде финансирано от проекта по ПТС. Беше поставен въпрос относно прехвърлянето на собствеността и поддръжката на пъти

съоръжения на съответните ползватели, АПИ и общините, след тяхното изграждане. По сложната хипотеза е когато в рамките на жп проекта се изграждат надлези, за ползването на които е необходимо изграждане на нови връзки към съществуващата пътна и улична мрежа. Като възможно решение, което да бъде обмислено, бе посочена възможността за подписване на предварителни споразумения между НКЖИ и ползвателите на етап подготовка на проектите. Областният управител на област Кюстендил г-н Методи Чимев обърна внимание на необходимостта от ясно разпределение на отговорностите при поддръжката на пътните съоръжения. От страна на НКЖИ бе уточнено, че при реализацията на проектите са обмисляни различни решения на поставения въпрос, в т.ч. издаване на разрешения за строеж на няколко възложителя (НКЖИ и АПИ и/или общината). Към момента за прехвърлянето съществуват нормативни ограничения. По-специално, надлезите са част от проект финансиран със средства от програмата с бенефициент НКЖИ, който се реализира върху земя публична държавна собственост, която е прехвърлена/предоставена за целите на проекта от съответната община/държавата. Предпоставка за прехвърлянето е доказана необходимост от тяхното изграждане за нуждите на проекта. За да се прехвърли собствеността на някое съоръжение на друга институция трябва да се докаже отпаднала необходимост за НКЖИ.

Представителят на Българска асоциация на пострадали при катастрофи г-н Владимир Тодоров постави въпрос относно мерките за безопасност при железопътните прелези, включително внедряване на съвременни системи за сигнализация и видеонаблюдение. В отговора на представителя на НКЖИ беше уточнено, че при проектите за модернизация, финансирани с европейски средства, се предвижда премахване на пресичанията на едно ниво, а при проектите за рехабилитация (основно проектите, свързани с текущото поддържане и ремонт) съществуващите прелези се оборудват със съвременни системи за безопасност. Г-н Тодоров постави и въпроса дали се предвижда изграждане на зарядна инфраструктура за електромобили в реконструирани гарови комплекси и интермодални терминали. От страна на НКЖИ беше посочено, че при новите проекти се предвиждат подобни решения, доколкото това е допустимо в рамките на съответните инвестиции.

Представителят на НСТС проф. Милчо Лепоев постави въпрос относно сроковете за завършване на основните железопътни транспортни коридори и необходимостта от дългосрочна национална стратегия за развитие на железопътния транспорт, включително възможностите за увеличаване на проектните скорости над 160 км/ч.

В отговор представителят на НКЖИ посочи, че сроковете за завършване на коридора в направление София-Драгоман зависят основно от сложността на отделни участъци, включително участъка Елин Пелин-Костенец, където се наблюдават сериозни инженерни предизвикателства. Подчертано беше, че проектните скорости са определени въз основа на икономически анализи и техническа целесъобразност.

Доц. Светослав Мартинов от Технически университет - София постави въпрос относно проектното натоварване на железния път и препоръча при бъдещи проекти да се разгледа възможност за увеличаване до 25 тона на ос с оглед изискванията за военна мобилност и увеличаване на товарния капацитет. От страна на НКЖИ беше уточнено, че при новите проекти вече се отчита необходимостта от съобразяване с изискванията за военна мобилност и същите биват залагани в Техническите спецификации. Председателят на Подкомитета подчерта необходимостта от активен диалог и координация между всички заинтересовани от реализацията на проектите страни за тяхната успешна реализация. В тази връзка се обърна внимание на ключовата роля на областните администрации и общините за осигуряването на терени за реализацията на проектите на железопътната инфраструктура и се обърна внимание на потенциала на Подкомитета да подпомага намирането на решения както на конкретни казуси, така и за формулиране на предложения за подобряване на процесите и нормативната рамка. Подчертано беше, че голяма част от проектите в текущия програмен период представляват фазираны инвестиции и тяхното завършване изисква последователност и подготовка на бъдещи проекти. В тази връзка е важно да се осигури дългосрочната стратегическа перспектива и устойчивост за развитие на железопътната инфраструктура.

V. Представяне на правилник за дейността на Подкомитет „Железопътни проекти“

Председателят представи функциите на Подкомитета, които са широко формулирани и позволяват разглеждането на всички теми, които биха могли да допринесат за подобряване изпълнението на проектите както в рамките на настоящата програма, така и в бъдещи програмни периоди. В тази връзка членовете на Подкомитета могат да изпращат предложения и коментари, включително относно теми за обсъждане, необходима информация и др., между заседанията чрез установените канали за комуникация.

По отношение на процедурните правила беше уточнено, че предстои да бъдат разработени съвместно с членовете на Подкомитета. До един месец секретариатът ще изпрати на членовете проект на процедурни правила за коментари и предложения, като целта е същите да бъдат приети на следващото заседание на Комитета за наблюдение през месец юни 2026 г.

VI. Определяне на дата на следващото заседание

Секретариатът на Подкомитета ще предложи алтернативни дати и дневен ред за следващото заседание, след като получи коментарите на членовете по проекта на процедурни правила. Индикативният период за провеждане на следващо заседание е април-май 2026 г.

Приложения :

1. Презентация на председателя на Подкомитета
2. Презентация на Координатора на подкомитета за проектите на НКЖИ

23.4.2026 г.

X

Signed by: YASEN VASILEV MARKOV

Одобрен от:

Ясен Марков

Председател на Подкомитет

„Железопътни проекти“

X

Проверен от:

Здравко Желязков

Координатор на Подкомитет

„Железопътни проекти“